

Århus Å inkl. Årslev Engsø og Brabrand Sø

regulativ

Amtsvandløb nr. 51, beliggende i Hørning og Århus Kommuner.

ÅRHUS AMT
NATUR OG MILJØ

FEBRUAR 1996

Opdateret i Februar 2006

Note:

Tekstens stationering passer ikke med kortbilagenes stationering. Skyldes manglende kortrevision efter de anlagte projekter angivet i afsnit 1.

Forord

Dette regulativ er retsgrundlaget for administrationen af amtsvandløbet Århus Å med Årslev Engsø og Brabrand Sø.

Det indeholder bestemmelser om vandløbets fysiske udseende, vedligeholdelse, samt amtets og lodsejernes forpligtelser og rettigheder ved vandløbet, og er derfor af stor betydning for såvel de afvandingsmæssige forhold som miljøet i og ved vandløbet.

Som bilag til regulativet er lavet en redegørelse, der nærmere beskriver baggrunden og konsekvenserne af regulativet for Århus Å med Årslev Engsø og Brabrand Sø.

I foråret 2006 er regulativet ajourført og opdateret med hensyn til godkendelser efter vandløbsloven samt ændringer i lov- og plangrundlaget.

Århus Amt

Natur og Miljø

Lyseng Allé 1

8270 Højbjerg

Tlf.: 89 44 66 66

INDHOLDSFORTEGNELSE:

Side

	Forord.....	1
	Indholdsfortegnelse	2
1.	Grundlag for regulativet.....	3
	<u>ÅRHUS Å</u>	
2.	Beskrivelse af vandløbet	3
3.	Vandløbets skikkelse og dimensioner.....	4
	3.1 Afmærkning og stationering	4
	3.2 Strækningsoversigt.....	4
	3.3 Dimensioner	5
4.	Bygværker.....	7
	4.1 Broer og gennemløb.....	7
	4.2 Andre bygværker / ændringer af bygværker	11
5.	Administrative bestemmelser, herunder sejlads	17
6.	Bredejerforhold	20
7.	Vedligeholdelse.....	22
8.	<u>BRABRAND SØ</u>	25
	8.1 Beskrivelse af søen	25
	8.2 Recipientmålsætning og fredning	26
	8.3 Bestemmelser om sejlads m.v.....	26
	8.4 Anlægs- og badebroer	30
	8.5 Søens vedligeholdelse	31
9.	Tilsyn	31
10.	Revision	31
11.	Regulativets ikrafttræden	32

Bilag 1: Redegørelse for det planlægningsmæssige grundlag

Bilag 2: Vedligeholdelsesinstruks

1. **GRUNDLAG FOR REGULATIVET**

Århus Å er optaget som amtsvandløb nr. 51 i Århus Amt.

Regulativet er udarbejdet med udgangspunkt i de faktiske fysiske forhold på baggrund af lov nr. 302 af 9. juni 1982 om vandløb (vandløbsloven) samt Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om klassifikation og registrering af vandløb og om regulativer for offentlige vandløb. Regulativet er endvidere udarbejdet i overensstemmelse med Århus Amts recipientkvalitetsplan (vandkvalitetsplan) 1989.

Der henvises i øvrigt til bilag 1, redegørelsesdelen.

Regulativet fra februar 1996 erstatter et tidligere regulativ af 1. juli 1957 for Århus Å på strækningen fra Stilling-Solbjerg Sø til Edslev Mølle og det tidligere regulativ af 6. januar 1971 for åen på strækningen fra Edslev Mølle til udløbet i Århus Havn.

Siden regulativets vedtagelse i februar 1996 er der godkendt følgende ændringer:

-Etablering af faunapassage ved Harlev dambrug i 1997

-Etablering af faunapassage ved Pinds Mølle Dambrug i 1997

-Etablering af faunapassage ved Bodil Mølle Dambrug i 1997

-Etablering af faunapassage ved Dørup Mølle Dambrug i 1999

-Anlæggelse af Årlev Engsø i 2003

-Etablering af faunapassage ved Tarskov Mølle i 2005

-Bestemmelser om reduceret vedligeholdelse fra 2005

-Ændrede bestemmelser om ekstraordinær vedligeholdelse fra 2005

Vandløbsloven er flere gange -og sidst i 2004- blevet ændret, og Regionplanen samt recipientkvalitetsplanen (nu Vandkvalitetsplanen) er ligeledes blevet revideret i 2001 og i 2005. De nugældende regler er nærmere omtalt i bilag 1, redegørelsesdelen.

Regulativet er derfor i 2006 opdateret i overensstemmelse med ændringerne i lovgrundlaget, plangrundlaget samt de konkret godkendte projekter og bestemmelser.

2. **BESKRIVELSE AF VANDLØBET**

Regulativet for amtsvandløbet Århus Å omfatter en samlet strækning på 31.912 m, heraf udgør løbet gennem Årlev Engsø ca. xx m og Brabrand Sø ca. 3050 m.

Vandløbet begynder ved Stilling-Solbjerg Sø og løber derfra mod nordøst til Aldrup

Mølle, hvorfra det fortsætter i nordvestlig retning forbi Ingerslev Mølle, Edslev Mølle, Dørup Mølle, Bodil Mølle og Pinds Mølle indtil Fusvad.

Åen løber herfra i nordlig og nordøstlig retning forbi Tarskov Mølle og Harlev Mølle samt gennem Årslev Engsø og Brabrand Sø til udløbet i Århus Havn.

Århus Å forløber på den øverste 1562 m lange strækning i Hørning Kommune. På en efterfølgende 10.544 m lang strækning forløber åen i skellet mellem Hørning og Århus Kommuner og på den sidste 19.806 m lange strækning til udløbet i Århus Havn alene i Århus Kommune.

Stilling-Solbjerg Sø, der som nævnt er udgangspunkt for Århus Å, er optaget som amtsvandløb nr. 71 og omfattet af et regulativ fra februar 1982.

3. VANDLØBETS SKIKKELSE OG DIMENSIONER

3.1 Afmærkning og stationering

Vandløbet er stationeret fra amtsvandløbets begyndelsespunkt ved udløb fra Stilling-Solbjerg Sø (den del af søen, der kaldes Solbjerg Sø).

Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsespunktet i meter.

Amtsvandløbets begyndelse ved udløb fra Solbjerg Sø har UTM-koordinaterne:

UTM E 566520 N 6213480

Amtsvandløbets endepunkt ved udløbet i Århus Havn har UTM-koordinaterne:

UTM E 575460 N 6223945

Vandløbets skikkelse, det tilstødende terræn, bygværker ved og i vandløbet samt nødvendige kontrolafmærkninger er opmålt og samtlige koter er henført til Dansk Normal Nul (DNN), idet følgende GI-fikspunkter er anvendt:

GI-fikspunkt nr.	Beliggenhed	Kote mDNN
104-02-002	Blegind Kirke	62,89
103-08-014	Aldrup nedlagt mejeri	53,37
103-08-034	Længegavl, Ingerslevvej 85	67,41
104-05-012	Bering Bro, udløb	43,02
104-05-023	Dørup by	61,73
99-03-010	Harlev Mølle	8,23
	Bolt, indløb Byleddet Bro	2,67
103-12-169	Husgavl, Rugholmvej	4,69
102-01-14	Jernbanebro	4,15
K63-861	Ringgadebroen, vest	3,01
K63-515	Tidligere stationsbygning	3,71
K63-513	Gammel remisebygning	3,39
K63-73	"Huset", Vester Allé	2,74

For kontrol af vandløbets dimensioner m.v. er anbragt højdemærker og skalapæle som angivet i efterfølgende skema 3.3.

3.2 Strækningsoversigt

Århus Å er, med baggrund i recipientkvalitetsplanens målsætninger og retningslinier for vedligeholdelsen (se bilag 1) samt under hensyn til vandløbets forløb i forhold til det omliggende terræn, og udførelsen af vedligeholdelsesarbejdet, inddelt i 10 delstrækninger, jf. følgende skema:

Strækning	Fra station nr. til station nr.	Længde m	Målsætning 1989
1	0 Solbjerg Sø - 1551 Aldrup Mølle	1.551	B3
2A	1551 Aldrup Mølle - 5660 Sommerbæk	4.109	B1
2B	5660 Sommerbæk - 8384 Edslev Mølle	2.724	B2
2C	8384 Edslev Mølle - 9752 Dørup Mølle	1.368	
3	9752 Dørup Mølle - 10.612 Bodil Mølle	860	
4	10.612 Bodil Mølle - 11.150 Pinds Mølle	538	
5A	11.150 Pinds Mølle - 12.670 Jeksen Bæk	1.520	B1
5B	12.670 Jeksen Bæk - 14.442 Tarskov Mølle	1.772	A
6	14.442 Tarskov Mølle - 15.122 Harlev Mølle	680	B1
7	15.122 Harlev Mølle - 15.410 Tåstrup Bæk - 16.660 ny bro ved det tidligere Harlev Dambrug	i alt 1.538	B1 til 15.410 B2 fra 15.410
8A	16.660 tidl. Harlev Dambrug - 19.235 Årslev Engsø	2.575	B2
	19.235 - 22.335 Årslev Engsø	3.100	Ikke målsat
8B	22.335 Årslev Engsø - 23.245 Brabrand Sø	910	B2
9	23.245 - 26.295 Brabrand Sø	3.050	C
10	26.295 Brabrand Sø - 32.612 Århus Havn	6.317	B3

- A = særligt naturområde
- B1 = gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk
- B2 = laksefiskvand
- B3 = karpefiskvand
- C = lempet målsætning, sø påvirket af spildevand

3.3 Dimensioner

Vandløbets dimensioner er fastlagte ud fra de faktiske fysiske forhold i vandløbet samt under hensyntagen til, at afledningen af de i perioden 1920-1990 registrerede medianmaksimumsvandføringer under både vinter- og sommerforhold kan foregå uden væsentlige oversvømmelser til følge.

Endvidere er der ved fastlæggelsen af vandløbets dimensioner påset, at vandføringsevnen generelt ikke forringes i forhold til de i regulativerne fra 1957 og 1971 fastsatte vandløbsdimensioner.

Vandløbets dimensioner er nu fastlagt som vandløbets dynamiske skikkelse, hvilket indebærer, at vandløbets skikkelsesmæssige dimensioner er overholdt, såfremt vandføringsevnen i vandløbets til enhver tid værende profil ikke er ringere end i et profil med de strømrrender, der er fastsat i dette regulativ.

Skema 3.3: Strækninger, afmærkninger og dimensioner

Stræk- ning nr.	Station nr. m	Kontrol- punkt nr.	Kontrol- punkt i kote DNN	Strøm- rende- bredde m	Lokalitet
1	0 1.551	2	48,90	1,0 1,0	Solbjerg Sø, udløbsbygværk Aldrup Mølle, flodemål
2	1.551 3.017 4.818 5.660	3 4	47,29 43,16	2,0 2,0	Aldrup Mølle Pæl Pæl Tilløb Sommerbæk
	5.660 6.132 6.991 9.581 9.752	5 6 8	41,21 43,02 34,89 33,73	2,5 2,5	Tilløb Sommerbæk Spiger i jernbane Bering Bro, udløb, GI 104-05-012 Pæl Dørup Mølle stemmeværk, flodemål
3	9.752 10.612			2,5 2,5	Dørup Mølle stemmeværk Bodil Mølle Bro (~ tidligere stemmeværk)
4	10.612 11.136			2,5 2,5	Bodil Mølle Bro (~ tidligere stemmeværk) Pinds Mølle Bro (den nye bro)
5	11.136 11.868 14.422 14.422	10 11	 11,06 10,76	2,5 2,5	Pinds Mølle Bro (den nye bro) Pæl Tarskov Mølle stemmeværk, max. flodemål Tarskov Mølle stemmeværk, min. flodemål
	14.422 15.122 15.122	12	8,23	3,0 3,0	Tarskov Mølle stemmeværk (frislusen) Harlev Mølle, GI 99-03-010 Harlev Mølle
7	15.122 16.660			4,0 4,0	Harlev Mølle Ny bro ved det tidligere Harlev Dambrug
8	16.660 18.436 19.235	14	3,65	4,0 4,0	Ny bro ved det tidligere Harlev Dambrug Skibby Bro, overkant betonvangeÅ Årslev Engsø, indløb
	19.235 22.335				Årslev Engsø
	22.335 22.695 23.245	17	2,67	6,0 6,0	Årslev Engsø, udløb Bolt, indløb til bro, Byledet Brabrand Sø, indløb
9	23.245 26.295				Brabrand Sø
10	26.295 26.345 26.973 27.895	18 19 20	1,23 2,00 4,15	10,0	Brabrand Sø, udløb Kontrolpæl højre side Topskala, indløb bro, Ringvej Vejlbjby-Viby GI-fikspunkt

	28.945	21	1,07		Kontrolpæl højre side
	30.130	22	3,01		Ringgadebroen, GI K63-861
	31.405	23	2,74		GI K63-73
	32.612			10,0	Udløb Århus Havn

I bilag 1 - redegørelse for regulativet - er i afsnit 3 yderligere oplysninger om forudsætningerne for vandløbets dimensioner m.v.

4. **BYGVÆRKER**

4.1 **Broer og gennemløb**

Over Århus Å fører følgende broer m.v., hvor stationsangivelsen gælder indløbet i bygværket. De fleste stationsangivelser fra gangbroen ved Vester allé til Mindebrogade er omtrentlige. Tal i parentes er afstand fra Brabrand Sø nedstrøms):

Beliggenhed Station (m)	Beskrivelse	Vandslug (cm)	Ejerforhold
714	Vejbro Solbjergvej	450	Hørning Kommune
847	Jernbetonbro	450	Privat
1500	Aldrup Mølle Bro Blegindvej	450	Hørning og Århus kommuner
2803	Ingerslev Mølle Bro	210	Privat
3160	Overkørsel		Privat
5812	Overkørsel		Privat
6132	Jernbanebro Århus-Skanderborg banen	620	BaneDanmark
6976	Bering Bro, Landevej 170 Århus-Skanderborg	630	Århus Amt
7053	Jernbetonbro	500	Privat
7995	Motorvejsbro Motorvej Århus syd	500	Vejdirektoratet
8074	Motorvejstunnelrør Motorvej Århus syd	675	Vejdirektoratet
8288	Motorvejstunnelrør	675	Vejdirektoratet

	Motorvej E45		
8384	Edslev Mølle Bro	500	Privat
9752	Dørup Mølle Bro	320	Privat
10612	Bodil Mølle Bro, vejbro Pindsmøllevej	430	Hørning og Århus kommuner
11136	Pinds Mølle Bro, tunnelrør	588	Privat
11216	Gangbro		Privat
11414	Gangbro		Privat
12688	Fusvad Bro, vejbro Fusvadvej	500	Århus kommune
13975	Gangbro	600	Privat
14422	Tarskov Mølle Bro	535	Privat
15160	Harlev Mølle Bro, vejbro Harlev Møllevej	570	Århus kommune
16376	Gangbro	540	Århus kommune
16660	Tidligere Harlev dam brug, betonbro over omlagt ålb	550	Privat
17333	Svellebro, Halgården	550	Privat
17729	Tidligere jernbanebro	540	Privat
18088	Motorvejsbro Motorvej E45	Vandløbets profil	Vejdirektoratet
18436	Skibby Bro, vejbro Holmbækvej	525	Århus kommune
18550	Gangbro	Vandløbets profil	Århus kommune
Årslev Engsø			
22365	Gangbro	Vandløbets profil	Århus kommune
22695	Byleddet, vejbro	1100	Århus kommune
Brabrand Sø			
26359	Cykelsti- og gangbro for Brabrandstien	1785	Århus kommune

26973	Nordby Bro Hovedlandevej 180 Ringvejen Vejlbj-Viby	1100	Århus Amt
28705	Cykelsti- og gangbro for Brabrandstien på langs ad åen under BaneDanmarks broer med forbindelse til begge åbredder syd og nord for jernbanebroerne	Vandløbets profil	Århus kommune
	Jernbanebroer, 3 stk. Baner til og fra Århus H.	1240	BaneDanmark
30025	Søren Frichs Bro, vejbro Søren Frichs Vej	1190	Århus kommune
30130	Ringgade Bro, vejbro Vestre Ringgade	1130	Århus kommune
30811	Cykelsti- og gangbro for Brabrandstien	Vandløbets profil	Århus kommune
31051	Ceresbroen, vejbro Thorvaldsensgade	1040	Århus kommune
	Overbygning af åen på en ca. 22 m lang strækning med betonhus	1100	Privat
31181	Smedens bro, vejbro Vestergade	1130	Århus kommune
31275	Museumsbroen, vejbro Musemsgade	1130	Århus kommune
31405	Slusebroen, vejbro Vester Allé	1080	Århus kommune
31453	Gangbro ved Slusebroen	Vandløbets profil	Århus kommune
31652	Gangbro udfor Møllegade	Vandløbets profil	Århus kommune
31777	Christiansbro, vejbro Christiansgade / Grønnegade	1130	Århus kommune
31792	Overbygning af åen fra Christiansbro til Frederiksbro	2 x 520	Århus kommune
32016 udløb	Frederiksbro, vejbro Frederiksgade / Immervad	980	Århus kommune

32098	Gangbro	Vandløbets profil	Århus kommune
32135	Gangbro (under Clemensbro)	Vandløbets profil	Århus kommune
32135	Clemensbro Skt. Clemens Torv	Vandløbets profil	Århus kommune
32179	Fiskerbroen Fiskergyde / H. Skovbys Gade	Vandløbets profil	Århus kommune
32248	Gangbro	Vandløbets profil	Århus kommune
32306	Gangbro	Vandløbets profil	Århus kommune
32385	Mindebro, vejbro Mindebrogade	2 x 520	Århus kommune
	Overbygning af åen fra Mindebro til Dynkarkbroen	2 x 520	Århus kommune
	Dynkarkbroen, vejbro Dynkarken / Havnegade	2 x 520	Århus kommune
	Overbygning af åen fra Dynkarkbro til jernbanebroen	2 x 540	Århus kommune
32612 Udløb	Jernbanebro (med gangpassage) Århus-Grenå banen	2 x 530	BaneDanmark

4.2 Andre bygværker / ændringer af bygværker

4.2.1 Udløbsbygværk med faunapassage (stryg) ved Solbjerg Sø, station 0

I 1996 har Århus Amt ved åens afløb fra Solbjerg Sø anlagt et udløbssbygværk (reguleringsbygværk) til opstemning af søvandet.

Bygværket er etableret i h.t. Århus Amts godkendelse af 14. februar 1996, der også omfatter en regulering af 1½ km vandløb fra søen til Aldrup Mølle samt ændringer i forbindelse med opstemningen ved denne mølle, herunder etablering af faunapassage (jf. punkt 4.2.2 og 4.2.3).

Udløbsbygværket består dels af en overløbsdel med en åbning, hvis bundbredde er 6,5 m, dels en reguleringsdel med en 0,6 m bred spalte, som søvandet alene løber igennem, når søens vandspejl ligger under overløbskantens kote 50,20 m DNN (spaltebredden kan evt. formindskes).

Bygværket medfører, at Stilling-Solbjerg Sø stemmes op til kote 50,20 m DNN mod et tidligere sommervandspejl på typisk 49,95 m DNN.

Ved denne vandspejlshævning opmagasineres en vandmængde på ca. 0,9 mio. m³, der frigives, når der f.eks. om sommeren er ringe afstrømning til åen. Derved sikres Århus Å en mindstevandføring på ca. 75 liter/sek. i hele sommerperioden eller lignende perioder uden vandtilførsler.

I 1982-regulativet for Stilling-Solbjerg Sø er der ikke fastsat maksimalkoter for søens vandspejl.

For at sikre uhindret faunapassage er der bagved udløbsbygværket anlagt et lille bassin efterfulgt af et ca. 45 m langt stryg med et fald på 10 ‰, dog kun 4 ‰ på den øverste _ af strækningen. Strygets bundkote er 49,65 m DNN ved udløbet fra bassinet.

4.2.2 Regulering af Århus Å fra station 0 til Aldrup Mølle, station 1551

I h.t. den nævnte godkendelse af 14. februar 1996 er bundkoten sænket og faldet øget på denne vandløbsstrækning med henblik på at forbedre strækningens vandføringsevne og miljøtilstand. Denne ændring af profilet er opnået ved at sænke stemmehøjden ved Aldrup Mølle (jf. punkt 4.2.3) og udjævne den fremkomne højdeforskel over den ca. 1½ km lange vandløbsstrækning.

Det nye åløb er udført med dobbeltprofil i det tidligere forløb og udformet som en slynget strømrende med udlagte sten og en bundbredde på 1 m. Skråningsanlægget er 1,5 og faldet på bunden ca. 0,6 ‰.

De tidligere vandspejlsstyrende spunsvægge i station 70 (kote 49,67) og st. 870 (kote 49,51) er fjernet i forbindelse med reguleringen.

4.2.3 Etablering af faunapassage (omløbsstryg) og ombygning af stemmeværket ved Aldrup Mølle (ålekisteanlægget), station 1551

Som beskrevet i godkendelsen af 14. februar 1996 har det været nødvendigt at ombygge møllens stemmeværk for at kunne realisere den i punkt 4.2.2 nævnte regulering af vandløbsstrækningen opstrøms møllen. Dertil kommer nyanlæg af en faunapassage.

Ændringerne ved Aldrup Møllens stemmeværk har været følgende:

1) Flodemålet er sat ned til 48,90 m DNN. Det tidligere flodemål var 49,865 m DNN i h.t. kendelse af 15. juni 1940. Faldhøjden er herefter ca. ½ m.

- 2) Der er foretaget en større ombygning af ålekisten (fiskerianlægget), herunder en uddybning af fangstburet til kote 48,30 m DNN.
- 3) Stemmeværket havde tidligere tre åbninger med et samlet, frit vandslug på 2,58 m. Efter ombygningen er der nu én åbning med et vandslug på 3,0 m.

Der gælder herefter følgende bestemmelser for opstemningen ved Aldrup Mølle:

- Flodemålet (svarende til overkanten af øverste stemmeplanke) er fastsat til kote **48,90 m DNN**.
- I åletrækstiden er det, for at skabe det nødvendige aftræk, tilladt kortvarigt at stemme til 49,10 m DNN.
- Ejeren af ålekisteanlægget er ansvarlig for, at flodemålet ikke overskrides.
- Ejeren er dog uden ansvar for overskridelser, såfremt stemmeplankerne er helt trukket, samt når is, grøde og lignende er fjernet, så vandet har uhindret løb gennem ålekisteanlægget.

Der er etableret en **faunapassage** uden om opstemningen på vandløbets nordlige side. Passagen består af et ca. 30 m langt omløbsstryg med et fald på 10 ‰. Stryget begynder i bundkoten 48,60 m DNN og slutter i kote 48,30 m DNN. Vanddybden ligger mellem 0,22 og 0,34 m. Bundbredden er 0,3 m og skråningsanlægget 1,5.

Omløbsstryget er dimensioneret til en vandføring på ca. 75 liter/sek.

4.2.4 Stryg i station 1860 og station 3044

Disse to stryg har erstattet to tidligere styrt.

4.2.5 Stemmeværk ved Dørup Mølle Dambrug, station 9752 ~~ÆNDRES!!!!~~

Opstemningen er placeret ved nedstrøms side af den private bro over Århus Å.

Stemmeværkets vandslug er 3,20 m fordelt over tre stigborde. Faldhøjden er ca. 2 m. Betonbunden ~ grundbjælken i stemmeværket ligger i kote ca. 32,62 m DNN. Der kan ledes vand gennem det gamle mølleløb, der ligeledes er forsynet med stigbord. Vand til fiskedammene nordvest for åen tages ind ca. 100 m opstrøms stemmeværket.

Opstemningens flodemål er i Miljøstyrelsens afgørelse af 10. april 1995 fastsat til **33,73 m DNN** (mod tidligere 33,45 m DNN). Koten 33,73 svarer til en højde på 1,09 m over den nuværende betonbund i omløbsstemmeværket.

4.2.6 Faunapassage (stryg) ved Bodil Mølle, station 10.478 - 10.670

I h.t. Århus Amts godkendelse af 1. juli 1997 er Bodil Mølles stemmeværk ved vejbroen i st. 10.612 fjernet. Stemmeværket havde en faldhøjde på ca. 2,60 m. Bodil Mølle Dambrug er samtidig nedlagt og opstemningsretten bortfaldet.

Ved møllen er der i h.t. samme godkendelse anlagt en **faunapassage** i form af et ca. 184 m langt stryg udlagt med sten og gydegrus.

Oven for det tidligere stemmeværk er bundkoten for Århus Å sænket i lige linie på en 134 m lang strækning fra kote 29,75 m (st. 10.478) til kote 29,00 m ved stemmeværket, svarende til et fald på 5,6 ‰. Strækningen er anlagt med bundbredde 3,2 m og skråningsanlæg 1,5.

Fra det tidligere stemmeværk er vandløbsbunden hævet ved stenudlægning på en 50 m lang strækning fra kote 28,95 m ved broudløbet (st. 10.620) til kote 28,05 m i st. 10.670, svarende til et fald på 18 ‰. Også denne strækning er anlagt med bundbredde 3,2 m og skråningsanlæg 1,5.

Der er i h.t. godkendelsen gennemført en række foranstaltninger til opretholdelse af mølledammens vandstand på det niveau, der blev fastsat 3. februar 1992 som opstemningens flodemål, d.v.s. 30,70 m DNN. Det er gjort af landskabelige og kulturhistoriske grunde, herunder for at undgå sætningsskader på Bodil Mølles stuehus.

Såfremt vandstanden i mølledammen i perioden fra oktober 1997 til oktober 2000 falder til kote 30,50 m, skal Århus Amt sørge for oppumpning af vand til mølledammen.

Denne forpligtigelse bortfalder 1. oktober 2000, hvis der i perioden ikke har været problemer med at opretholde mølledammens vandstand ved naturlig tilstrømning.

4.2.7 Faunapassage (stryg) ved Pinds Mølle, station 11.015 - 11.160

I h.t. Århus Amts godkendelse af 1. juli 1997 er Pinds Mølles stemmeværk ved vejbroen i st. 11.150 fjernet. Stemmeværket havde en faldhøjde på ca. 2 m. Pinds Mølle Dambrug er samtidig nedlagt og opstemningsretten bortfaldet.

På dambrugsarealet er der anlagt fiskesøer (put and take). Mølledammen er groet til og var uden forbindelse til Århus Å allerede før opstemningen blev sløjfet.

Den gamle, forfaldne stemmeværksbro er fjernet sammen med stemmeværket og erstattet af en ny tunnelrørsbro lidt øst for det tidligere broanlæg.

Ved Pinds Mølle er der i h.t. ovennævnte godkendelse anlagt en **faunapassage** i form af et ca. 135 m langt stryg udlagt med sten og gydegrus.

Oven for det tidligere stemmeværk er bundkoten for Århus Å sænket i lige linie på en 121 m lang strækning fra kote 27,00 m (st. 11.015) til kote 25,85 m ved tunnelrørsindløbet (st. 11.136), svarende til et fald på 9,5 ‰. Strækningen er anlagt med en bundbredde på 3,0 m og skråningsanlæg 1,5.

Fra tunnelrøret fortsætter stryget endnu 14 m fra bundkote 25,75 m ved tunnelrørets udløb (st. 11.146) til kote 25,61 m i st. 11.160, svarende til et fald på 10 ‰.

4.2.8 Faunapassage (omløbsstryg) med indløbsbygværk og frisluse (stemmeværk) ved Tarskov Mølle, station 14.422 ÆNDRES!!!!!!!!!!

Tarskov Mølle har to opstemninger i mølledammen, hhv. frislusen ved vejbroen over hovedløbet og det noget mindre stemmeværk ved mølledløbet (åbnes kun ved særligt store vandføringer). Faldhøjden er ca. 2,7 m.

Af landskabelige og kulturhistoriske grunde, herunder hensynet til de fredede møllebygninger, er det nødvendigt at opretholde vandstanden i mølledammen, og det er derfor ikke muligt at erstatte stemmeværket med en direkte faunapassage.

Ifølge Århus Amts godkendelse af 18. oktober 1994 er der herefter anlagt en **faunapassage** i form af et 255 m langt omløbsstryg nord om spærringen.

Omløbet er udformet som et trapezprofil med skråningsanlæg 2,0 og en stenudlagt bund med bredden 0,40 m. Der er rørunderføringer med $\varnothing$ 0,9 m ved de to tilkørselsveje. Stryget begynder i bundkote 10,56 m og slutter i bundkote 8,10 m, *svarende til et fald på ca. 10 ‰.*

Der er etableret et indløbsbygværk til stryget i mølledammens nordside ca. 20 m vest for møllens frisluse.

Omløbsstryget skal være fuldtløbende, så længe åens vandføring giver mulighed for det.

Flodemål for Tarskov Mølle :

Vandspejlet i mølledammen må ikke overstige koten **11,06 m DNN**. Dette maksimumsflodemål blev fastlagt den 5. februar 1992.

I den nævnte godkendelse af 18. oktober 1994 har Århus Amt desuden fastsat et minimumsflodemål på **10,76 m DNN** med det formål at sikre vandføringen i omløbsstryget og bevare et passende vandspejl i mølledammen.

For at opnå en bedre kontrol med disse flodemål er 3 af frislusens 6 stigbordsåbninger udskiftet med et enkelt automatisk reguleret stigbord (i h.t. samme godkendelse).

Flodemålsmærkerne (2 galvaniserede vinkeljern) er monteret på den sydvendte fløjmur ved mølleløbets stemmeværk.

4.2.9 Harlev Mølle, station 15.122

Den 5. juni 1954 blev Harlev Mølle fritaget for oprensningspligten på en strækning af Århus Å mod en tinglysning om, at opstemningsretten ved stemmeværket i Harlev Mølles omløb ikke må udnyttes.

Ved et møde den 5. februar 1992 var der enighed om, at opstemningsretten er bortfaldet.

Mølleløbet ved det tidligere stemmeværk findes endnu.

4.2.10 Faunapassage (omlægning af åløbet) ved det tidligere Harlev Dambrug, station 16.480 - 17.045

I h.t. Århus Amts godkendelse af 1. juli 1997 er Harlev Dambrugs stemmeværk ved vejbroen i station 16.720 fjernet. Stemmeværkets faldhøjde var ca. 1,45 m. Harlev Dambrug er samtidig nedlagt og opstemningsretten bortfaldet.

I h.t. samme godkendelse er der anlagt en **faunapassage** i form af en 565 m lang forlægning af åen uden om det tidligere dambrugsareal. Den omlagte å følger på hovedparten af strækningen det gamle åløb fra tiden før etableringen af

dambruget i 1966, hvor åen blev forlagt og rettet ud.

Det dengang udrettede åløb er nu fyldt op på hele strækningen, som var 250 m lang (240 m indtil stemmeværket + 10 m efter stemmeværket).

Da den nye vandløbsstrækning som nævnt er 565 m lang, er Århus Å således blevet 315 m længere ved den seneste omlægning.

De første 93 m af den omlagte strækning er anlagt som dobbeltprofil med bundbredde 2,3 m, bankethøjde 0,20 m, banketbredde 11 m og skråningsanlæg 1,5.

Den resterende forlægning er udformet som trapezprofil med bundbredde 3,0 m og skråningsanlæg 1,5, dog med modifikationer i svingene, jf. godkendelsen.

Der er udlagt grusbanker på vandløbsbunden.

Bundkoterne er 4,20 m ved dobbeltprofilets begyndelse, 3,78 m opstrøms trapezprofilet, ca. 3,20 m ved en nyanlagt betonbro i forlægningens st. 180-185 samt 2,70 m ved forlægningens udløb i den hidtidige Århus Å.

På det tidligere dambrugsareal har man anlagt to fiskesøer (put and take). Fra åen til de to søer er der ifølge godkendelsen etableret et vandindtag i form af en rørledning med regulerbart spjæld. Vandindtaget gør det muligt at opretholde vandstanden i fiskesøerne.

4.2.11 Slusebroen, station 30.705 (st. 5110 nedstrøms Brabrand Sø)

Slusebroen var oprindelig omløbsbro ved Århus Vandmølle, der blev nedlagt 1870 i h.t. en landvæsenskommissionsforretning.

Ved en overenskomst mellem Århus Byråd og mølleejers Andreas Weis den 23. juni 1870 (godkendt af Indenrigsministeriet 29. juli 1870), er grundbjælken i omløbsbroen (slusebroen) bibeholdt og skal vedligeholdes af Århus Kommune.

Grundbjælkens beliggenhed er bekræftet ved landvæsenskommissionsforretningerne den 9. december 1870, 2. november 1871 og 3. januar 1872.

Den gamle bro er i h.t. Landvæsenskommissionens kendelse af 16. august 1937 ombygget og udvidet til begge sider med en jernbetonoverbygning på pælefunderede betonvederlag.

Den vestlige brotilbygning har vandsluget 5,50 og 5,30 m ved indløbet og 7,30 og 7,00 m ved den gamle bro. Den østlige tilbygning har 2 x 8,60 m vandslug.

Selve stemmeværket forblev uændret med tærskel i kote 0,209 m DNN og 4 sluseåbninger á 3,77 m adskilt ved betonvederlag.

5. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER, HERUNDER SEJLADS

Vandløbet administreres af Århus Amt.

5.1 Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes sådan, at den for vandløbet fastsatte strømrendebredde overholdes, jf. afsnit 3 og 7.

5.2 Særydelser i forbindelse med vedligeholdelsen REVIDERES!!!!

Vandløbet vedligeholdes af Århus Amt, men følgende særydelser, der er fastsat ved forlig, kendelse eller sædvane, er dog gældende i forbindelse med vandløbets vedligeholdelse:

- Ejeren af stemmeværket ved Dørup Mølle Dambrug skal sørge for vedligeholdelsen af en jorrdæmning på vandløbets højre bred opstrøms fra

station 9235 til station 9470.

Dæmningen skal i station 9235 have en højde svarende til kote 34,43 m DNN, i station 9295 en højde svarende til kote 34,40 m DNN og i station 9470 en højde svarende til kote 34,20 m DNN.

Dæmningens bredde foroven skal være 0,5 m, og dæmningen skal have et anlæg på 1:1 til begge sider.

- Oprensning af mølledammen ved Dørup Mølle (længde ca. 100 m) foretages af ejeren.
- Ejer oprenser mølledammen ved Tarskov Mølle (længde ca. 150 m), dog er det Århus Amt, der foretager oprensningen ud for indløbsbygværket i 7 meters bredde ud til dammens strømrønde.
- Ejeren af det seks etages betonhus øst for Thorvaldsensgade-broen (Ceresbroen) sørger for oprensning af den ca. 22 m lange overbyggede åstrækning.
- Århus Kommune sørger for oprensning af den dels overbyggede, dels frilagte strækning fra Christiansbro til Dynkarkbro.
- Århus Kommune sørger for oprensning af den overbyggede strækning fra Dynkarkbro til jernbanebroen, jf. Landvæsenskommissionens kendelse af 12. juni 1956.
- Århus Havnevæsen sørger for oprensning af vandløbsstrækningen under og ved jernbanebroen (tidligere "Svingbroen"), jf. Landvæsenskommissionens kendelse af 12. juni 1956.

Oprensningerne skal være foretaget til de i regulativet fastsatte tider.

De vedligeholdelsesprincipper og -metoder, der er fastlagt for Århus Å, fremgår af afsnit 7.

De forpligtigelser, der var pålagt ejeren af Harlev Dambrug med hensyn til oprensningen af en åstrækning og et særbidrag til vedligeholdelsen i øvrigt, er bortfaldet i forbindelse med dambrugets nedlæggelse.

5.3 De i punkt 7.1 nævnte anlæg / bygværker vedligeholdes som dele af vandløbet. Det gælder også for de skråningssikringer, der er udført af hensyn til vandløbet.

- Flodemålsmærker ved Aldrup, Dørup og Tarskov Møller vedligeholdes af stemmeværksejerne.
- Ålekistanlægget ved Aldrup Mølle vedligeholdes af anlæggets ejer.

- Stemmeværksejeren ved Tarskov Mølle vedligeholder frislusen og mølleløbets stemmeværk. Ejeren står desuden for driften af indløbsbygværket og frislusen.
- Drift og vedligeholdelse af vandindtaget til fiskesøerne ved det tidligere Harlev Dambrug samt sikring af, at der ikke udledes vand fra søerne til Århus Å, påhviler ejeren af matr. nr. 1c og 1e, Harlevholm, Harlev og matr. nr. 4y, Harlev By, Harlev.
- Vedligeholdelsen af grundbjælken og klapsluserne under Slusebroen ved Vester Allé påhviler Århus Kommune.
- Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, overkørsler, støttemure, ålepas m.v. - påhviler ejerne eller brugerne.

Ejerne eller brugerne af bygværkerne har pligt til at optage den slam og grøde m.v., der samler sig ved bygværkerne, jf. vandløbslovens § 27, stk. 4.

5.4 Med hensyn til ombygning eller anbringelse af broer og bygværker henvises til vandløbslovens kapitel 10, jf. i øvrigt regulativets punkt 6.4 og 6.15. Vandløbsmyndigheden kan uden godkendelse ændre mindre bygværker i vandløbet, forudsat at afledningsevnen ikke ændres.

5.5 Træer og buske langs vandløbet skal så vidt muligt bevares af hensyn til deres grødebegrænsende virkning. Beplantning inden for en afstand af 2 m fra vandløbets øverste kant må ikke fjernes uden amtets tilladelse. Amtet kan, efter aftale med lodsejerne, foretage supplerende beplantning langs vandløbet for at begrænse grødevæksten.

5.6 Bestemmelser om sejlads

Solbjerg Sø - Brabrand Sø

Sejlads på Århus Å er ikke tilladt på strækningen fra Solbjerg Sø til Årlev Engsø.

Årlev Engsø

Vedrørende sejlads på Årlev Engsø henvises til bestemmelserne i regulativets punkt 8.3.

punkt

Brabrand Sø

Vedrørende sejlads på Brabrand Sø henvises til bestemmelserne i regulativets punkt 9.3.

Brabrand Sø - Århus Havn

På strækningen fra Brabrand Sø til Århus Havn er sejlads med ikke-motordrevne småfartøjer tilladt.

Sejlads med motordrevne fartøjer er ikke tilladt på strækningen.

Kommerciel sejlads, herunder udlejning af både til sejlads på denne strækning, må kun finde sted efter særskilt tilladelse fra Århus Amt.

Foranstående begrænsninger i sejladsen på Århus Å gælder dog ikke for vandløbsmyndigheden.

6. BREDEJERFORHOLD

- 6.1** I landzone skal en bræmme på 2 m fra hver af vandløbets øverste kanter friholdes for dyrkning og jordbehandling, jf. vandløbslovens §69.

Bræmmer betragtes som en del af vandløbet. Bræmmerne regnes fra vandløbets øverste kant, som er det punkt, hvor vandløbets sider (anlæg) går over til samme niveau som de vandløbsnære og tilgrænsende arealer.

I tvivlstilfælde fastsætter vandløbsmyndigheden den øverste vandløbskant.

På bræmmerne må der ikke foretages noget, der kan hindre eller vanskeliggøre vedligeholdelsesarbejdet og tilsynets færdsel.

- 6.2** Benyttes de tilgrænsende arealer til afgræsning af løsgående husdyr, skal der sættes forsvarligt hegn langs med og i en afstand på mindst 2 m fra øverste vandløbskant. Efter en konkret afgørelse kan vandløbsmyndigheden beslutte at hegningsafstanden kan nedsættes eller, at der ikke skal opsættes hegn.
- Ejeren skal fjerne hegn med 1 uges varsel efter tilsynets meddelelse om, at det er nødvendigt af hensyn til udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.

- 6.3** Ejere og brugere af de ejendomme, der grænser til vandløbet, skal tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder. Arbejdsbæltet bliver normalt ikke over 8 m bredt.

- 6.4** Bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger, påfyldninger og

lignende må ikke uden amtets tilladelse anbringes nærmere øverste vandløbskant end 8 m.

Undtaget herfra er beplantning, der efter amtets beslutning og efter aftale med lodsejerne udføres eller bevares af hensyn til den grødebegrænsende virkning.

- 6.5** Efter vandløbslovens § 6 må ingen uden amtets tilladelse bortlede vand fra vandløbet, forandre vandstanden i vandløbet eller hindre vandets frie løb.
- 6.6** Regulering - herunder rørlægning af vandløbet - må ikke finde sted uden amtets tilladelse.
- 6.7** Ingen må uden tilladelse fra amtet foretage foranstaltninger ved vandløbet med anlæg, hvorved tilstanden ved disse kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ, vandløbsloven eller anden lovgivning.
- 6.8** Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand, okkerholdigt drænspelevand, eller andre væsker, der kan forurene vandet eller foranledige aflejringer i vandløbet, jf. miljøbeskyttelseslovens regler herom.
- 6.9** Nye tilløb og tilløb, der reguleres, kan kræves forsynet med en 5 m bred overkørsel ved udløbet til brug ved transport af materiel, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.
- 6.10** Ingen må uden amtets tilladelse indvinde vand fra vandløbet. De tilgrænsende lodsejere kan dog uden tilladelse pumpe vand op fra vandløbet til kreaturvanding, såfremt dette sker med mule- eller vindpumpe.
Indretningen af nye vandingsteder ved vandløbet må ikke finde sted uden amtets tilladelse.
- 6.11** Amtets afmærkninger langs vandløbet såsom kontrolpæle, kantpæle, skalapæle og bundpæle må ikke beskadiges eller fjernes. Hvis det sker, skal den ansvarlige bekoste retableringen.
- 6.12** Hvis vandløbet, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet beskadiges, eller der foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven, kan amtet give påbud om at genoprette den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden den fastsatte frist, kan amtet foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jf. vandløbslovens § 54.

- 6.13** Er der fare for, at der kan ske betydelig skade på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan amtet foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, jf. vandløbslovens § 55.
- 6.14** Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skrån timer. Udførelse af andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra amtet.
- 6.15** Anlæg af broer og overkørsler samt nedlægning af rørledninger og kabler i vandløbet må ikke ske uden amtets godkendelse.
- 6.16** Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jf. § 85 i vandløbsloven.

7. VEDLIGEHO LDELSE

- 7.1** Århus Amt står for vandløbets vedligeholdelse, herunder også følgende anlæg og bygværker, der vedligeholdes som en del af vandløbet:
- Udløbsbygværket og stryget ved Solbjerg Sø (4.2.1).
 - Faunapassagen (den omlagte vandløbsstrækning) ved det nedlagte Dørup Dambrug (4.2.5).
 - Faunapassagen (omløbsstryget) ved Aldrup Mølle (4.2.3).
 - Faunapassagerne (strygene) ved Bodil og Pinds Møller (4.2.6 og 4.2.7).
 - Faunapassagen (omløbsstryget) og passagens indløbsbygværk ved Tarskov Mølle (4.2.8).
 - Faunapassagen (den omlagte vandløbsstrækning) ved det nedlagte Harlev Dambrug (4.2.10).
- 7.2** Amtet afgør, om vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.
- 7.3** Ved tilrettelæggelse af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og bru-

gere skal tåle, søges ligeligt fordelt på begge sider af vandløbet.

- 7.4** Den fra oprensningen hidrørende fyld m.v., der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtige til at fjerne mindst 5 m fra vandløbskanten eller at sprede i et højst 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj.
- 7.5** Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne fylden, kan amtet 2 uger efter, at ejeren eller brugeren har modtaget skriftlig varsel herom, lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.
- 7.6** Lodsejere eller andre med interesse i vandløbet, der finder dets vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbet utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til amtet.
- 7.7** I amtets recipientkvalitetsplan 1989 er der fastsat følgende målsætninger for Århus Å inkl. Brabrand Sø, jf. skemaet side 5:
- Fra Solbjerg Sø til Aldrup Mølle er åen målsat som karpefiskvand (B3).
 Fra Aldrup Mølle til Sommerbæk er åen målsat som gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk (B1).
 Fra Sommerbæk til Edslev Mølle er åen målsat som laksefiskvand (B2).
 Fra Edslev Mølle til Tåstrup Bæk (tilløb ca. 300 m nedstrøms Harlev Mølle) er åen målsat som gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk (B1).
 Fra Tåstrup Bæk til Årslev Engsø er åen målsat som laksefiskvand (B2).
 Årslev Engsø er uden specifik målsætning, men administreres som udgangspunkt som generel målsat (B).
 Brabrand Sø har lempet målsætning, sø påvirket af spildevand (C).
 Fra Brabrand Sø til udløbet i Århus Havn er åen målsat som karpefiskvand (B3).

Amtet har besluttet, at Århus Å skal vedligeholdes sådan, at vandløbets fysiske tilstand er i overensstemmelse med de krav, som målsætningen stiller hertil. I konsekvens heraf skal Århus Å vedligeholdes efter følgende bestemmelser:

GENERELT FOR HELE VANDLØBET

1. Som hovedregel beskæres kantvegetationen ikke.

Såfremt der ved tilsyn konstateres behov herfor, beskæres kantvegetationen i tilslutning til sidste grødeskæring.

2. Grøden skæres i en naturlig slynget strømrønde og således, at der bibeholdes bræmmer af varierende størrelse langs bredderne. Skæringen udføres således, at der er frit vandspejl i strømrønden.
3. Grødeskæring skal udføres skånsomt og så vidt muligt med le. Hvor de fysiske forhold gør det påkrævet, kan grødeskæringen foretages med maskine.
4. Den afskårne, frit drivende grøde i vandløbet skal optages og føres på land.
5. Vandløbet skal i øvrigt henligge i naturlig tilstand. Nedskred, nedfaldne grene og andet, der måtte hindre vandets frie løb i strømrønden, oprenses. Der må ikke foretages opgravning, medmindre særlige forhold taler for det.
6. Oprensning af sandbanker og andre aflejringer foretages, hvor det er påkrævet for overholdelse af den forudsatte vandføringsevne. Opgravning foretages kun, når den forudsatte vandføringsevne er forringet svarende til en hævnning af vandspejlet ved middelvandføring med mere end 10 cm. I forbindelse med en opgravning må der opgraves til 10 cm under den opmålte bundkote.
7. Aflejringer i vandløbet ud for drænudløb, hvis udmunding ligger mere end 10 cm over den til regulativet opmålte bundkote, vil efter anmodning blive fjernet ved amtets foranledning.
8. Grus- og stenbund skal bevares.
9. Efter behov kan amtet lade udføre supplerende vedligeholdelse.

SPECIELT FOR DE ENKELTE DELSTRÆKNINGER

Strækning 1: Solbjerg Sø - Aldrup Mølle

På strækningen vedligeholdes en strømrønde på 1,0 m, jf. punkt 4.2.2.

Strækningen vedligeholdes 1 gang årligt, så vidt muligt i august.

Strækning 2: Aldrup Mølle - Dørup Mølle

På strækningen fra Aldrup Mølle til Sommerbæk vedligeholdes en strømrønde på 2 m, og derfra til Dørup Mølle en strømrønde på 2,5 m.

Strækningen vedligeholdes 1 gang årligt, så vidt muligt i august.

Strækning 3: Dørup Mølle - Bodil Mølle

På strækningen vedligeholdes en strømrønde på sammenlagt 2,5 m.

Strækningen gennemgås 1 gang årligt, så vidt muligt i august. Der udføres vedligeholdelse efter behov.

Strækning 4: Bodil Mølle - Pinds Mølle

På strækningen vedligeholdes en strømrønde på sammenlagt 2,5 m.

Strækningen gennemgås 1 gang årligt, så vidt muligt i august. Der udføres vedligeholdelse efter behov.

Strækning 5: Pinds Mølle - Tarskov Mølle

På strækningen vedligeholdes en strømrønde på sammenlagt 2,5 m.

Strækningen gennemgås 1 gang årligt, så vidt muligt i august. Der udføres vedligeholdelse efter behov.

Strækning 6: Tarskov Mølle - Harlev Mølle

På strækningen vedligeholdes en strømrønde på sammenlagt 3,0 m.

Strækningen gennemgås 1 gang årligt, så vidt muligt i august. Der udføres vedligeholdelse efter behov.

Strækning 7: Harlev Mølle - det tidligere Harlev Dambrug

På strækningen vedligeholdes en strømrønde på sammenlagt 4,0 m.

Strækningen gennemgås 1 gang årligt, så vidt muligt i august. Der udføres vedligeholdelse efter behov.

Strækning 8: Det tidligere Harlev Dambrug - Brabrand Sø

På strækningen fra det tidligere Harlev Dambrug til Årslev Engsø vedligeholdes en strømrønde på 4 m.

Årslev Engsø Se nedenstående afsnit 8.

På strækningen fra Årslev Engsø til Brabrand Sø vedligeholdes en strømrønde på 6 m.

Strækningen gennemgås 1 gang årligt, så vidt muligt i august. Der udføres vedligeholdelse efter behov.

Strækning 9: Brabrand Sø

Se nedenstående afsnit 9.

Strækning 10: Brabrand Sø - Århus Havn

På strækningen vedligeholdes en strømmende på 10 m.

Vedligeholdelsen foretages først i november.

8. ÅRSLEV ENGSØ (strækning 8)

8.1 Beskrivelse af søen

Årslev Engsø, der ligger i Århus Kommune ca. 7 km vest for Århus centrum, har et areal på ca. 1,0 km². Den blev anlagt i foråret 2003.

Søen ligger i Århus Ådal, der er en af Østjyllands største øst-vestgående tunneldale. Årslev Engsø gennemstrømmes af Århus Å og Lyngbygårds Å.

Det topografiske opland til Årslev Engsø er 250 km².

Årslev Engsø er en meget lavvandet sø med stor vandgennemstrømning. Vandets opholdstid er ca. 20 døgn. Vandspejlet er ca. ½ m over havoverfladen.

Nogle morfometriske data for søen er angivet i nedenstående tabel:

Areal	100 ha
Volumen	1,0 x 10 ⁶ m ³
Største dybde	2,0 m
Gennemsnitsdybde	1,0 m
Vandets opholdstid	20 døgn

8.2 Recipientmålsætning og fredning

Søen er etableret som led i Vandmiljøplan II (vådområde) og er derfor ikke målsat.

Søen er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 29. marts 2001 og Naturklagenævnets afgørelse af 3. oktober 2001.

8.3 Bestemmelse om sejlads m.v.

For sejlads på søen henvises generelt til de gældende søfartsregler.

Sejlads uden brug af motor og sejl er som udgangspunkt tilladt på søarealet under forudsætning af de enkelte lodsejeres tilladelse. Hensynet til sårbare naturinteresser kan dog betinge indskrænkninger i færdselsretten i dele af området eller indførelse af tidsbegrænsninger i færdselen.

Kommerciel sejlads er ikke tilladt.

Isætning af både, landgang og ophold er kun tilladt fra/på et areal hvis man har en tilladelse fra den der ejer arealet.

Tilsynsmyndigheden har til enhver tid adgang til hele området og kan anvende båd med motor under udøvelse af tilsynet.

Anvendelse af støjende radio, båndoptager eller lignende er ikke tilladt under sejlads på søen.

8.4 Anlægs- og badebroer

Nuværende anlægs- og badebroer betragtes som lovlige.

Nye anlægs- og badebroer m.v. må ikke opføres uden fredningsnævnets tilladelse.

8.5 Fiskeri

Man må kun fiske i søen, såfremt man har fiskeret, eller hvis man har fået lov af den, der har fiskeretten.

Fiskeri med net, ruser og faststående redskaber er ikke tilladt. Ved evt. pleje af fiskebestanden kan dette princip fraviges.

8.6 Søens vedligeholdelse

Der er ikke fastsat bestemmelser om oprensning eller vedligeholdelse af strømløb gennem søen, ligesom det ikke anses for nødvendigt at træffe bestemmelse om afholdelse af periodisk syn over søen.

9. BRABRAND SØ (strækning 9)

9.1 Beskrivelse af søen

Brabrand Sø, der ligger i Århus Kommune ca. 5 km vest for Århus centrum, har et areal på ca. 1,5 km².

Søen ligger i Århus Ådal, der er en af Østjyllands største øst-vestgående tunneldale. Brabrand Sø gennemstrømmes af Århus Å.

Herudover er der direkte tilløb til søen fra kommunevandløb nr. 20, Døde Å, og fra kommunevandløb nr. 27, Søndre Landkanal og Gl. Århus Å.

Det topografiske opland til Brabrand Sø er 311 km².

Brabrand Sø er en meget lavvandet sø med stor vandgennemstrømning.

Vandets opholdstid er op til ca. 20 døgn om sommeren, men kun få døgn om vinteren.

Vandspejlet er ca. ½ m over havoverfladen.

Den lille vanddybde har muliggjort de karakteristiske "polder", dvs. mere eller mindre flydende øer af rørsumplanter, som findes i den østlige del af søen.

Nogle morfometriske data for søen er angivet i nedenstående tabel:

Areal	153 ha	
Volumen		1,64 x 10 ⁶ m ³
Største dybde	1,8 m	
Gennemsnitsdybde	1,1 m	
Vandets opholdstid	5 døgn	(gennemsnit 1984)

9.2 Recipientmålsætning og fredning

Søen er i amtets recipientkvalitetsplan 1989 målsat C, sø påvirket af spildevand.

Søens omgivelser blev fredet efter Overfredningsnævnets kendelse af 8. oktober 1959.

Fredningen er primært en landskabsfredning.

Fredningen er i 1983 udvidet til også at omfatte arealer vest for Brabrand Sø.

9.3 Bestemmelse om sejlads m.v.

9.3.1 Generelle bestemmelser

For sejlads på søen henvises generelt til de gældende søfartsregler.

På søen er anlagt en robane, som der refereres til i sejladsbestemmelserne punkt 8.3.3 - 8.3.5 og luftfotoplan, tegning nr. 10.

9.3.2 Sejlads med ikke-motordrevne fartøjer

- a. Sejlads på søen er tilladt med ikke-motordrevne småfartøjer.
- b. Sejlads med sejljoller er kun tilladt på søen mellem robanens sydlige afgrænsning og søbredden langs matrikelnumrene 13 az, 13 k, 21 k og 12 ar, alle Brabrand by, Brabrand.
Sejljoller skal vige for roere.
- c. Sejlads med windsurfer er ikke tilladt.
- d. Kommerciel sejlads, herunder udlejning af både til sejlads på søen, må kun finde sted efter særskilt tilladelse fra Århus Amt.

9.3.3 Sejlads med motordrevne fartøjer

Sejlads med motordrevne fartøjer, herunder jetski og vandscooter, er ikke tilladt. Dog er sejlads med motorbåd tilladt i følgende tilfælde:

- a. Ved sejlads i forbindelse med rusefiskeri.
- b. Ved tilsyn og kontrolforanstaltninger, f.eks. prøvetagninger udført af offentlig myndighed.
- c. Under offentlige myndigheders udførelse af restaurerings- og vedligeholdelsesarbejde.
- d. Under udførelse af redningsaktioner og dermed ligestillede situationer.
- e. Ved træning af roere og jollesejlere samt ved kapronings-, kano- og kajakstævner, jf. punkt 8.3.4-8.3.6.
- f. Den maksimale hastighed for sejlads med motordrevne fartøjer, i forbindelse med punkterne a, b og c, fastsættes til 5 knob.
- g. Ved sejlads med motordrevne følgebåde i forbindelse med punkt e, må den højest tilladelige hastighed maksimalt svare til de kaproningsbåde, kanoer

og kajakker, de følger. Kun i akutte situationer må der sejles uden hastighedsbegrænsning.

9.3.4 Trænings- og motionsroning for kaproningsbåde, kanoer og kajakker.

- a. Trænings- og motionsroning med kaproningsbåde skal foregå i selve robanen, samt i banens opmarchområde (A) og målområde (B).
- b. Trænings- og motionsroning med kanoer og kajakker må kun foregå i robanen, i målområdet (B), i opmarchområdet (A) og i banens forlængelse mod den østlige åmunding (D).
- c. I forbindelse med træning for roere må der benyttes motordrevet følgebåd i robanen.
I fuglenes yngletid fra den 16. april til den 15. juli må motordrevet følgebåd kun benyttes i den vestlige del af robanen, nærmere bestemt fra 1000 m-mærket til målmærket.
Dog må der benyttes motordrevet følgebåd i hele robanens længde til i alt 4 træningssamlinger for Brabrand Regattaen i perioden fra 16. april til 15. juli.
- d. Flydeanlæg, som er nødvendige for den daglige trænings- og motionsroning, skal være udlagt før den 16. april og være optaget senest 1. oktober. Udlægning og optagning foregår i og fra robanen. Såfremt søen ikke er isfri den 16. april, kan udlægning dog ske snarest herefter.
- e. Flydeanlæg skal være forsvarligt forankrede, således at de ikke løsrives ved blæst og forhøjet vandstand.

9.3.5 Afholdelse af kapronings-, kano- og kajakstævner

- a. Der kan afholdes 2 kaproningsstævner om året uden særlig tilladelse.
- b. Der kan afholdes 2 kano- og kajakstævner om året uden særlig tilladelse.
- c. Ønskes der afholdt flere stævner, skal ansøgning herom indsendes til Århus Amt, Natur og Miljø.
- d. Kapronings-, kano- og kajakstævner med og uden brug af motordrevne følgebåde må først finde sted efter den 15. juli.

For kano- og kajakstævner kan der hvert tredje år dispenseres fra denne regel under forudsætning af, at stævnet afholdes på en afkortet bane,

nemlig fra 1000 m-mærket (plus 125 m til vending ved rundbaneløb, linie C på tegning nr. 10) til målstedet.

- e. Træning med kaproningsbåde, kanoer og kajakker i direkte forbindelse med stævner må kun finde sted i robanen eller dennes forlængelse mod den østlige åmunding.
- f. Under selve stævnet må kaproningsbåde, kanoer og kajakker kun færdes inden for det afmærkede baneområde samt et 15 m bredt område langs den nordligste bane undervejs fra isætningssted til startsted. Bådene må kun sejle enkeltvis og på linie i det 15 m brede område langs den nordlige bane.
- g. Pontoner og andet flydeudstyr, der skal benyttes i forbindelse med stævner, skal udlægges / optages i tiden fra 10 dage før til 10 dage efter stævnets afholdelse. Udlægning og optagning foregår i og fra robanen.

9.3.6 Træning for sejljoller

I forbindelse med træning for sejljoller mellem robanens sydlige afgrænsning og bredden langs matrikelnumrene 13 az, 13 k, 21 k og 12 ar, alle Brabrand by, Brabrand, må der benyttes motordrevet følgebåd.

9.3.7 Almindelige regler

- a. Sejlads på søen sker i hver henseende på egen risiko.
- b. De, der sejler på søen, skal vise hensyn.
 - 1. Søens dyr skal lades i fred. Dette gælder også fuglenes reder, æg og unger.
 - 2. Sejlen på søen skal undlade at færdes i båd omkring fuglekolonierne i tiden fra 16. april til 15. juli.
 - 3. Anvendelse af støjende radio, båndoptager eller lignende er ikke tilladt under sejlads på søen.

- c. Der må ikke medbringes skydevåben under sejlads på søen. Dog må de jagtberettigede medbringe de efter jagtlovgivningen lovlige skydevåben.
- d. Man må kun fiske i søen, såfremt man har fiskeret, eller hvis man har fået lov af den, der har fiskeretten.
Lovligt anbragte ruser og lignende må ikke fjernes eller beskadiges.
- e. Opankring nærmere søbredden end 50 m kræver lodsejerens tilladelse.
- f. Det er ikke tilladt at køre på søen med motordrevne køretøjer under isperioder.
- g. Sejlads i siv- og rørbevoksninger er ikke tilladt, og disse bevoksninger må ikke beskadiges.
- h. På såvel offentlige som private arealer må landgang kun ske ad anlægsbroer eller lignende samt på de steder, hvor der ikke er siv- og rørbevoksninger.
- i. Man må kun gå i land og opholde sig på et areal, hvis man har en aftale med den, der ejer arealet.
Hvis arealet er omfattet af bestemmelserne i naturfredningslovens § 56 om almenhedens ret til færdsel og ophold på udyrkede og uhegnede arealer, må man frit gå i land og opholde sig.

9.4 Anlægs- og badebroer

Nuværende anlægs- og badebroer betragtes som lovlige, men amtet kan dog, hvis et anlæg viser sig at være til væsentlig gene eller skade for andre, kræve dette ændret, eventuelt flyttet eller fjernet.

Nye anlægs- og badebroer m.v. må ikke opføres uden amtets tilladelse.

Amtets tilladelse skal også indhentes ved sæsonmæssig udlægning af forankrede flydebroer eller lignende.

Endvidere kræves amtets tilladelse, såfremt ovennævnte anlæg skal ombygges eller helt eller delvist fornyes.

Uden tilladelse fra amtet kan en bredejer ud for egen grund etablere en anlægsbro eller badebro på betingelse af:

- at der ikke i forvejen findes en bro ved ejendommen,
- at en eventuel eksisterende bro fjernes,
- at ingen del af broen opføres nærmere naboskel end 5,0 m,
- at broens længde målt i vandlinien ikke overstiger 6,0 m,
- at broens bredde ikke overstiger 1,0 m, og
- at broen ikke males i stærke eller lyse farver

Broanlæg skal vedligeholdes forsvarligt, og hvis dette ikke er tilfældet, kan amtet forlange dem fjernet.

9.5 Søens vedligeholdelse

Der fastsættes ikke bestemmelser om oprensning eller vedligeholdelse af strømløb gennem søen, ligesom det ikke anses for nødvendigt at træffe bestemmelse om afholdelse af periodisk syn over søen.

10. TILSYN

1. Tilsyn med vandløbet føres af Århus Amt.
2. Amtet afholder offentligt syn over vandløbet.
3. Bredejere, organisationer eller andre, der har ønske om at deltage i det offentlige syn, kan træffe aftale herom med vandløbsmyndigheden.

11. REVISION

I februar 2006 har Århus Amt i forbindelse med opdateringen af regulativet vurderet at der ikke er behov for en

revision af regulativet.

Senest 1. januar 2010 foretages en vurdering af, om forudsætningerne for regulativet er ændret således, at regulativets bestemmelser bør revideres.

12. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN

Regulativet er vedtaget af Århus Amts udvalg for Miljø og Trafik den 23. juni 1994.

Den 1. februar 2006 er regulativet opdateret af Natur- og Miljøkontoret, Århus Amt.

Bilag 1.

REDEGØRELSE OM GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

for

ÅRHUS Å INKL. ÅRSLEV ENGSØ OG BRABRAND SØ

amtsvandløb nr. 51.

**REDEGØRELSE OM GRUNDLAGET FOR - OG KONSEKVENSERNE AF -
REGULATIVET FOR ÅRHUS Å INKL. ÅRSLEV ENGSØ OG BRABRAND SØ.**

20. Lovgrundlaget

Vandløbsloven

Regulativet er opdateret på baggrund af lovbekendtgørelse nr. 882 af 18. august 2004 om vandløb (vandløbsloven) og Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om klassifikation og registrering af vandløb og om regulativer for offentlige vandløb.

I lovens § 1 er det anført, at det skal tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand, og endvidere at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i anden lovgivning såsom Naturbeskyttelsesloven og Miljøbeskyttelsesloven.

Disse bestemmelser har som konsekvens, at reglerne om vandløbets fremtidige anvendelse ikke skal fastsættes ud fra individuelle interesser, men skal fastsættes ud fra en konkret afvejning af alle de interesser, der er knyttet til vandløbet - afvanding, fiskeri, jagt, sejlads etc. - og gerne således at alle interesser i videst mulig omfang tilgodeses. Grundlaget for denne afvejning og hermed for ændringerne i regulativet er bl. a. indeholdt i Regionplan 2005 for Århus Amt.

Naturbeskyttelsesloven

I medfør af § 3 i lovbekendtgørelse nr. 884 af 18. august 2004 om naturbeskyttelse må der ikke foretages ændringer af tilstanden i vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren er udpeget som beskyttede. Amdtsrådet kan dog dispensere fra denne bestemmelse. Bestemmelsen gælder ikke sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb.

Alle amtsvandløb er omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 3.

Årslev Engsø er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 29. marts 2001 vedr. ændrede

fredningsbestemmelser for Årslev Engsø-området samt Naturklagenævnets afgørelse af 3. oktober 2001 vedrørende samme.

Natura2000 områder

Århus Å løber gennem et internationalt naturbeskyttelsesområde (EF-habitatområde nr. 233, Brabrand Sø med omgivelser). Næringsrige søer er en del af udpegningsgrundlaget.

Der må ikke planlægges for eller administreres således, at der åbnes mulighed for byggeri, anlæg eller aktiviteter i og uden for de internationale naturbeskyttelsesområder, hvis denne påvirkning kan indebære forringelser af områdernes naturtyper og levesteder for de arter, områderne er udpeget for, eller kan medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for samme.

Uanset ovennævnte kan der dog planlægges for foranstaltninger, som vil medføre forbedringer af naturforholdene i områderne.

Okkerpotentielle områder

Lov nr. 180 af 8. maj 1985 om okker Regionplanen

Regionplanen for Århus Amt angiver f.eks. retningslinier for, hvordan by og land kan udvikle sig, hvordan det åbne land kan anvendes og hvordan natur og vandløb skal forvaltes.

I vandkvalitetsplanen, som er en sektorplan under regionplanen, er målsætninger og vedligeholdelsesanvisninger for samtlige vandløb i amtet fastsat.

Alle vandløb tildeles en målsætning indenfor følgende hovedkategorier:

Skærpet målsætning (A):

Vandløb med skærpet målsætning er oftest vandløb, som er upåvirkede eller kun svagt påvirkede af menneskelig aktivitet, f.eks. skovvandløb og kilder, som er uregulerede og som ikke er regelmæssigt vedligeholdte. Der kan i enkelte tilfælde også være tale om vandløb, som rummer en speciel fiske- eller insektfauna eller på anden måde er særligt bevaringsværdige og som derfor udpeges som særligt naturområde. Det kan f.eks. være vandløb med særlige geologiske, hydrogeologiske, kulturhistoriske eller landskabelige bevaringsinteresser. For A-målsatte vandløb er det generelt målet, at en i forvejen

upåvirket miljøtilstand skal bevares, og at eventuelle eksisterende påvirkninger skal fjernes, eller i det mindste reduceres mest muligt. Derfor kan der normalt ikke gives tilladelse til nye udledninger af spildevand til A-målsatte vandløb, medmindre det kan godtgøres, at udledningen ikke vil påvirke miljøtilstanden i vandløbet.

Generel målsætning (B):

Vandløb med en generel målsætning er vandløb, hvor det naturlige plante- og dyreliv tillades svagt påvirket af menneskelige aktiviteter. Den generelle vandløbsmålsætning underinddeles i fire typer ud fra vandløbenes størrelse, strømhastighed og fysiske forhold i øvrigt.

B0 Alsidigt dyre- og planteliv

B0-målsætningen anvendes for små vandløb der på grund af størrelsen ikke har mulighed for at opfylde en fiskevandsmålsætning. Det er karakteristisk for B0-målsatte vandløb, at de har en god fysisk variation, fordi de er uregulerede, men de er ofte sommerudtørrende.

B1 Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk

B1-målsætningen anvendes for små til mellemstore vandløb, som kan anvendes som gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk, primært ørred. Det er typisk vandløb med hurtigtstrømmende vand og grusbund med stor fysisk variation.

B2 Laksefiskvand

B2-målsætningen anvendes ofte i de lidt større vandløb med god fysisk variation og som kan være levested for de større laksefisk, primært ørred.

B3 Karpefiskvand

B3-målsætningen anvendes typisk for vandløbsstrækninger, hvor der er ringe fald og dermed sand- eller mudderbund uden større fysisk variation. Disse vandløb kan være levested for f.eks. ål, aborre og gedde.

Lempet målsætning (C, D, F)

De lempede målsætninger anvendes for vandløb, hvor det accepteres, at den menneskeskabte påvirkning ændrer vandløbskvaliteten stærkt, bl.a. således at disse vandløb ikke kan påregnes at være

levesteder for fisk. Bortset fra korte strækninger, er de lempede målsætninger ikke anvendt i amtsvandløb.

SØER (Brabrand Sø)!!!!

I efterfølgende skema vises de væsentligste retningslinier, der knytter sig til de fastlagte målsætninger for vandløbene.

Målsætning	Max. forureningsgrad	Fysisk variation	Vandløbsvedligeholdelse	Direkte vandindvinding	Nye rør-lægnin-ger	Kræves dyrknings-frie 2m bræmmer?	Kræves kreatur-frahegning? *
A	I-II	Stor	Ingen/minimal	Ikke tilladt	Tillades ikke	Ja	Ja
B0	II	Middel	Skånsom		Tillades normalt ikke	Ja	Ja
B1	II	Stor	Ingen/minimal			Ja	Ja
B2	II	Middel	Skånsom	Kun særligt udpegede strækninger	Tillades normalt ikke	Ja	Ja
B3	II-III	Lille	Afhænger af dyrkningsinteresser			Ja	Ja
C	II-III	-	-	-	-	Kun langs naturlige vandløb	Ja
D	III	-	-	-	-		Ja
F	-	-	-	-	-		Ja

* I særlige tilfælde kan frahegning for kreaturer m.v. undlades efter vandløbsmyndighedens konkrete vurdering.

Generelle krav til vandløbsmålsætninger.

Målsætninger for de enkelte vandløbsstrækninger findes i Århus Amts Vandkvalitetsplan 2005, afsnit 3.8.

Vandløbsvedligeholdelse.

Vedligeholdelse af vandløbene er en af de væsentligste påvirkninger af vandløb og som oftest årsagen til, at målsætningerne i vandløb ikke er opfyldt.

Der er derfor i vandkvalitetsplanens afsnit 3.8 fastsat retningslinier for udførelsen af vedligeholdelse i relation til den konkrete målsætning på vandløbet.

Vedligeholdelsen udføres med baggrund i vandløbslovens bestemmelser. Det fremgår heraf, at alle offentlige vandløb skal have en fastsat skikkelse og/eller afledningsevne, men også at vedligeholdelsen af denne skikkelse eller afledningsevne skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten.

Restaurering og genopretning.

Såfremt de fysiske forhold i vandløbene ikke kan bringes i overensstemmelse med målsætningen alene ved omlægning og ændring af vedligeholdelsen af vandløbene, kan en egentlig restaurering eller genopretning overvejes.

De tiltag, der i givet fald kan komme på tale, er restaurering, der f.eks. omfatter udlægning af gydegrus og store sten på udvalgte strækninger, eller reguleringer, der f.eks. omfatter anlæg af ændrede vandløbsprofiler, gensnoninger, fiske- eller faunapassager og sandfang.

I Vandkvalitetsplanens afsnit 3.8 er angivet en handlingsplan med prioriterede krav til faunapassage ved udvalgte spærringer.

3. VANDLØBETS DIMENSIONER.

Dimensioneringsgrundlaget

Vandløbets dimensioner er fastsat på baggrund af en opmåling af vandløbet i 1990-91 samt vandføringsmålinger.

Opmåling og registrering

Fra Solbjerg Sø til Aldrup Mølle har Århus Å ringe fald, og forløber gennem flade og dyrkede arealer uden væsentlig bevoksning langs vandløbet.

Fra Aldrup Mølle og til det tidligere Harlev Dambrug har åen godt fald - ca. 40 m over 16 km - og forløber på lange strækninger i tæt bevoksede områder. Især i området fra Dørup Mølle til tarskov Mølle henligger Århus Å i naturlignende tilstand.

Fra Harlev Dambrug til Årslev Engsø er faldet på åen igen ringere, og de tilgrænsende arealer i stort omfang dyrkede og lysåbne

Vandføringen i Århus Å varierer med afstrømningen fra Solbjerg Sø og i væsentlig omfang med

afledningerne i oplandet til Lyngbygårds Å, der udmunder i Årslev Engsø.

Afledningerne fra de større byer i oplandet - Hørning og århus - påvirker kun vandføringen i Århus Å på kortere strækninger, hvorefter afledningen udjævnes.

Vandløbets skikkelse

Vandløbets skikkelse er beregnet på baggrund af enkelte - eller serier af vandføringsmålinger på flere stationer i vandløbet.

Målingerne er udført i perioden 1920 -1991.

Vandføringen er kontinuert registreret ved:

St. 26.01, Skibby Bro i perioden 1920-91

St. 26.05, Aldrup Mølle i perioden 1954-01

St. 26.11, Edslev Mølle i perioden 1977-91

St. 26.09, Lyngbygårds Å ved Årslev i perioden 1968-01

Nedbøren er kontinuerligt registreret i Skanderborg, Lading og Odder.

Ud fra en medianmaksimumvandføring svarende til en afstrømning på 40-47 l/s/km² fra oplandet til århus Å er der fastlagt en maksimal acceptabel vandstand på de enkelte strækninger af vandløbet, og på baggrund heraf fastlagt de nødvendige strømrendebredder.

En medianvandføring er udtryk for den værdi, for hvilken det gælder, at 50% af de målte værdier ligger over og 50% ligger under.

Den største døgnmiddelvandføring i løbet af et år kaldes årsmaksimum. Medianen i en serie af årsmaksima ved en målestation kaldes stationens medianmaksimumvandføring.

Strømrendebredde angiver i hvilken bredde, grøden vil blive skåret. Eventuel sandoprensning vil ligeledes blive udført i denne bredde.

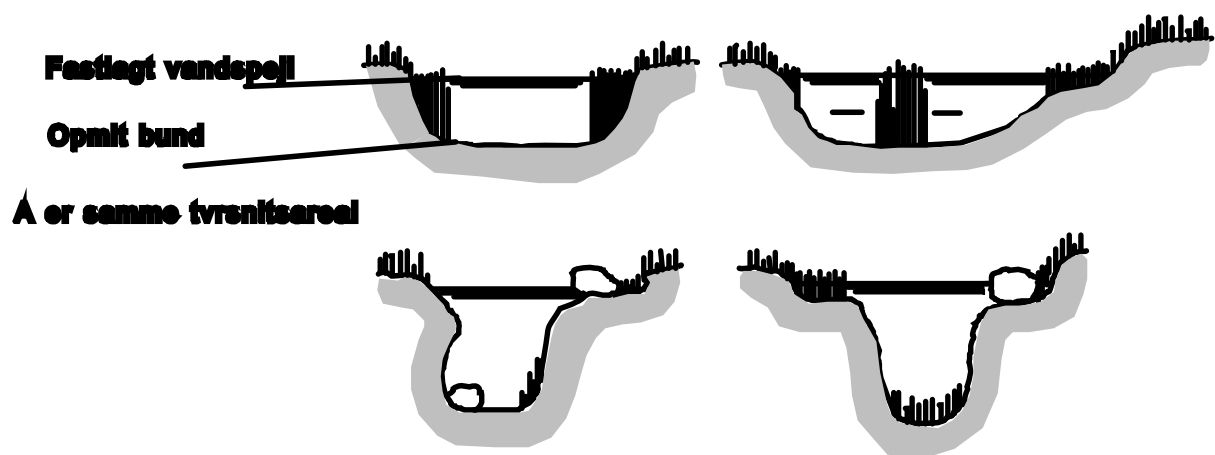
De dimensinsgivende vandføringer og vandspejlsniveauer er beregnet på baggrund af de i 1990-91 opmålte vandløbsprofiler, herunder bundliniens gennemsnitlige fald på de enkelte strækninger.

Opmålingen viste, at vandløbet overalt overholder de dimensioner, der hidtil har været gældende.

I afsnit 3.3 i regulativet anføres, at vandløbet skal vedligeholdes på basis af vandløbets dynamiske skikkelse. Det indebærer, at vandløbet kan have en vilkårlig form, når blot

vandføringsevnen ikke er dårligere end svarende til vandføringsevnen ved de fastsatte strømrender. Det resulterende vandspejl ved en given vandføring må ikke være højere end det i regulativet forudsatte.

Eksempelvis kan vandløbet have én af følgende regulativmæssige skikkelser:

Bilag 2.

VEDLIGEHOELDELSESINSTRUKSER

for

ÅRHUS Å

amtsvandløb nr. 51.

Oversigtskort Århus Å

Oversigtskort Århus Å, Brabrand Sø - Havnen

